

„JIPPIE NO MORE!” – scenariusz spotkania w kinie

Krótkie streszczenie:

Szesnastoletni Jaap Peter, nazywany przez bliskich Jippiem, przyjeżdża wraz z rodziną do domu dziadka, w którym trwają przygotowania do ślubu jego starszej siostry. W atmosferze rodzinnego zamieszania, emocji i oczekiwań Jippie po raz pierwszy doświadcza zakochania. Kiedy okazuje się, że jego uczucia nie zostają odwzajemnione, musi zmierzyć się z rozczarowaniem, zazdrością i z pytaniami o własną wartość. Jednocześnie wszyscy członkowie rodziny przeżywają własne trudności, dzięki którym odkrywają, jak ważne są bliskość, akceptacja i wzajemne wsparcie.

Najważniejsza idea:

O uniwersalnej potrzebie miłości, akceptacji i bycia widzianym takim, jakim się jest.

Pytania do refleksji: Czy pierwsza miłość zawsze kończy się szczęśliwie? Co sprawia, że czujemy się ważni dla innych? Jak budować relacje pełne szacunku i akceptacji?

Wątki dodatkowe:

- pierwsza miłość: emocje związane z pierwszym zauroczeniem, marzeniami, nadzieją oraz z doświadczeniem, że uczucia nie zawsze są odwzajemnione;
- odrzucenie i rozczarowanie jako sytuacje, w których rzeczy nie układają się zgodnie z oczekiwaniami, ale są nauką akceptowania trudnych emocji;
- akceptacja siebie: jak budować poczucie własnej wartości niezależnie od opinii innych;
- niepełnosprawność a stereotypy: osoba z zespołem Downa to przede wszystkim nastolatek przeżywający te same emocje, które towarzyszą jego rówieśnikom, i mający takie same jak oni potrzeby i marzenia;
- rodzina jako źródło wsparcia – miejsce, gdzie mimo przeżywanych trudności, konfliktów i nieporozumień jej członków wzajemna bliskość i troska to ważne elementy więzi;
- jak ważna dla każdego człowieka jest potrzeba bycia zauważonym i poczucie, że jego obecność ma znaczenie?
- samodzielność i dojrzewanie jako stopniowe kształtowanie umiejętności podejmowania własnych decyzji oraz ponoszenia ich konsekwencji;
- empatia: jak ta historia zachęca do spojrzenia na świat z perspektywy drugiego człowieka i dostrzegania jego przeżyć?

PRZED FILMEM

1. Zwrócenie uwagi na główny wątek filmu i odwołanie się do przeżyć bohaterów, które mogą być też bliskie nastoletnim widzom.
2. Podkreślenie, że w czasie filmu mogą pojawić się trudne emocje i myśli. Zapewnienie, że po projekcji będzie przestrzeń, żeby o nich porozmawiać.
3. Ukierunkowanie uwagi młodych widzów na wątki główne/poboczne.

Zapowiedź osoby prowadzącej: *Za chwilę obejrzymy film, który opowiada o pierwszej miłości, o rodzinnych relacjach i o potrzebie bycia akceptowanym takim, jakim się naprawdę jest. Problemy, które w nim się pojawiają, mogą w szczególny sposób poruszyć, dlatego po projekcji chciałbym/chciałabym zaprosić Was do rozmowy o tym, co zauważyście i uznacie za ciekawe, ważne albo trudne.*

W trakcie oglądania filmu spróbujcie zwrócić uwagę na kilka rzeczy:

- Co sprawia, że Jippie czuje się szczęśliwy, a co go rani?
- Jak bohaterowie reagują na sytuację, gdy rzeczy nie układają się po ich myśli?
- W jaki sposób film pokazuje potrzebę miłości, akceptacji i bycia ważnym dla innych?
- Czy w historii Jippiego odnajdujecie emocje lub doświadczenia, które mogą być bliskie każdemu człowiekowi?

Nie musicie tego zapamiętać idealnie, chodzi o to, żebyście to zauważyli i po filmie o tym porozmawiamy.

Wskazówki dotyczące zachowania grupy

Kiedy grupa jest żywa/hałaśliwa Ustal z grupą kontrakt, np. powiedz: *Umówmy się na jedną rzecz: każdy może mieć swoje zdanie, ale zachowujemy się i mówimy tak, żeby nikogo nie ranić. To również wiąże się z tym, że nie przeszkadzamy sobie nawzajem.*

Kiedy grupa jest cicha i nie chce współpracować Sformułuj komunikat typu: *Możecie słuchać, nie musicie teraz nic mówić – to też jest w porządku. Wystarczy, że będziecie uważni i zaciekawieni tym, czego doświadczał Jippie.*

PO FILMIE

1. Pozwolenie widzom na podzielenie się pierwszymi przeżyciami po projekcji.

- Moje pierwsze wrażenie po obejrzeniu filmu.
- *Czy był moment, który okazał się dla Was trudny albo poruszający?* (Jeśli jest cisza: *Kto miał trudny moment – ręka w górę. Kto miał moment, który dał do myślenia – ręka w górę*).

2. Poprowadzenie dyskusji wokół tematów głównych i pobocznych.

Lp.	Pytania/refleksje	Przykładowe odpowiedzi – inspiracje do rozmowy
1	Jakim bohaterem jest Jippie? Co najbardziej Wam się w nim podobało? Jakie trudności	pogodny, wrażliwy, otwarty, odważny, romantyczny, wytrwały

	przeżywał? Czy łatwo mu było mówić o uczuciach?	
2	Co przeżywa człowiek, kiedy się zakochuje? Dlaczego pierwsze uczucia bywają takie intensywne? Czy zakochanie zawsze oznacza, że druga osoba odwzajemni nasze uczucia?	radość, ekscytację, niepewność, nadzieję, stres, chęć bycia blisko drugiej osoby, potrzebę wspólnego spędzania czasu
3	Jak radzić sobie z odrzuceniem? Czy odrzucenie mówi coś o naszej wartości? Dlaczego odrzucenie bywa takie bolesne?	rozmawiać z kimś bliskim, dać sobie czas na ukojenie emocji, pozwolić sobie na smutek, szukać wsparcia społecznego
4	Jak w filmie przedstawiono rodzinę? Czy idealne rodziny istnieją? Co pomaga rodzinie przetrwać trudniejsze momenty?	Jako źródło wsparcia, ale też miejsce konfliktów, miejsce bliskości, bezpieczeństwa, miłości oraz przestrzeń do popełniania błędów.
5	Czy wszyscy bohaterowie chcieli być zauważeni? Po czym poznajemy, że ktoś czuje się pomijany? Dlaczego potrzeba bycia zauważonym jest taka ważna dla człowieka?	Każdy na swój sposób potrzebował uwagi, każdy chciał być ważny dla innych. Jak możecie zakomunikować, pokazać, że potrzebujecie więcej czyjejs uwagi?
6	Jak w filmie przedstawiano niepełnosprawność? Dlaczego najpierw zauważamy różnice w czymś wyglądzie, w zachowaniu, w sposobie funkcjonowania? Co tracimy, gdy patrzymy na ludzi wyłącznie przez pryzmat etykiet?	Jako część życia bohatera, w której obserwujemy jego uczucia, relacje, marzenia, a nie tylko niepełnosprawność.
7	Co oznacza akceptacja? Czy akceptacja oznacza zgodę na wszystko? Jak możecie okazywać akceptację innym?	Akceptacja osób z niepełnosprawnościami nie polega wyłącznie na życzliwości czy pomocy, to przede wszystkim dostrzeganie w nich pełnoprawnych ludzi: z własnymi marzeniami,

	Czy w moim otoczeniu jest ktoś, kogo widzę przede wszystkim przez pryzmat jednej cechy, zamiast dostrzegać całą osobę?	potrzebami, uczuciami, z prawem do samodzielnego decydowania o swoim życiu. Jak często skupiacie się na różnicach, zamiast zauważać to, co wspólne i uniwersalne dla wszystkich ludzi? Akceptacja zaczyna się wtedy, kiedy przestajemy definiować człowieka poprzez jego niepełnosprawność, a zaczynamy widzieć w nim po prostu drugą osobę.
8	Czego możemy nauczyć się od Jippiego? Czy jest coś, co Jippie widzi wyraźniej niż inni bohaterowie filmu?	szczerości, odwagi w okazywaniu uczuć, wytrwałości, radości życia, autentyczności Podsumowujemy myśli formułowane przez widzów podczas całej dyskusji.

Treści wrażliwe (co może być trudne dla młodzieży):

- Odrzucenie uczuciowe i niespełniona miłość: niektóre sceny mogą przypominać własne doświadczenia związane z zakochaniem, rozczarowaniem lub z poczuciem, że nasze uczucia nie zostały odwzajemnione, co może wywołać smutek, rozgoryczenie, żal.
- Stereotypy dotyczące niepełnosprawności: film może uruchamiać refleksje związane z ocenianiem ludzi poprzez pryzmat ich ograniczeń oraz emocje z tym związane – lęk, bezradność, frustrację.
- Konflikty rodzinne i napięcia między bliskimi – uczennica/uczeń może odnaleźć w bohaterach własne doświadczenia, co może wzbudzić poczucie osamotnienia, smutku, złości.

KOŁA RATUNKOWE W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH

śmiech/ bagatelizowanie

Komentarz osoby prowadzącej: *Czasem śmiech pojawia się, gdy coś jest dla nas trudne. Możemy spróbować przyjrzeć się, co się pod nim kryje.*

raniące i złośliwe komentarze z sali

Komentarz osoby prowadzącej: *Zatrzymajmy się, spróbujmy powiedzieć to w sposób, który nikogo nie rani.*

zejście z tematu

Komentarz osoby prowadzącej: *To ciekawe, o czym mówisz. Wróćmy teraz do pytania o to, co ten film mówi o zdrowiu?*

cisza i brak odpowiedzi

Komentarz osoby prowadzącej: *Możecie tylko o tym pomyśleć, nie musicie odpowiadać na głos, spróbujcie to zrobić we własnej głowie. Kto się zgadza – ręką w górę.*

PODSUMOWANIE:

Istotą dyskusji jest zachęcenie młodych widzów do refleksji i do formułowania własnych przemyśleń. Wiek nastoletni to czas, kiedy młodzi widzowie często słyszą, co „powinni”, a rzadko mają przekonanie o tym, że to oni są ważni i słyszani. Warto z zaciekawieniem pochylić się nad głosami młodzieży. Autentyczne zainteresowanie pozwoli im na coraz bardziej świadomą refleksję i wgląd w swoje emocje.

Młodym ludziom może być trudno posługiwać się własnym przykładem i odsłaniać się, mówić o własnych uczuciach. Doskonale, jeśli będą potrafili dostrzec analogię między sobą a filmowymi bohaterami i nazwać ją. Pozwoli to w sposób bezpieczny opracowywać trudne treści i zagłębiać się w analizę proponowanych wątków.

Na koniec warto sparafrazować najważniejsze wątki poruszone w czasie dyskusji: można zacytować pokrótce wypowiedzi poszczególnych uczestników, by docenić ich wkład.

Przykładowe podsumowanie:

Jippie przypomina nam, że każdy człowiek nosi w sobie marzenia o miłości, bliskości i akceptacji. Choć bohaterowie filmu różnią się od siebie, wszyscy przeżywają podobne emocje – pragną być ważni dla innych, kochani, zauważeni. Być może największą siłą nie jest bycie idealnym, ale odwaga, by pokazać światu swoje prawdziwe uczucia i pozostać sobą nawet wtedy, gdy nie wszystko układa się po naszej myśli.